

Vlaams
Parlement

vergadering **C54**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 8 november 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de evaluatie van de informatieplicht en de rol van de lokale besturen in de strijd tegen wateroverlast – 353 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de afbouw van de afvalverbrandingscapaciteit in Vlaanderen – 368 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het luchtkwaliteitsonderzoek in Antwerpen door CurieuzeNeuzen – 389 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de luchtkwaliteit in street canyons – 398 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpak van de luchtvervuiling in onze steden, in overleg en samen met burgers – 400 (2016-2017)	12
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de problematiek van de everzwijnenpopulatie – 397 (2016-2017)	17
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpassing van het Natuurdecreet na het arrest van het Grondwettelijk Hof van 28 april 2016 – 407 (2016-2017)	24
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de positie van België ten aanzien van de COP13 in Cancun in het kader van de Conventie voor Biologische Diversiteit – 412 (2016-2017)	26

**VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de evaluatie van de informatieplicht en de rol van de lokale besturen in de strijd tegen wateroverlast
– 353 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, graag maak ik van de gelegenheid gebruik om de erkenning als ramp van de wateroverlast van de afgelopen maand juni te verwelkomen. Deze erkenning betekent voor de gedupeerden een wereld van verschil, in de eerste plaats voor mensen die het sociaal moeilijk hebben, maar ook voor ondernemingen, voor landbouwers en alle slachtoffers van de wateroverlast.

De informatieplicht legt verkopers en verhuurders op om kandidaat-kopers en -huurders erover te informeren als het goed in overstromingsgevoelig gebied ligt en vermijdt zo onaangename verrassingen. De informatieplicht werd in de afgelopen maanden geëvalueerd in overleg met de vastgoedsector en het notariaat, en de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) werkte voorstellen uit om deze te verbeteren. In deze commissie verklaarde u, minister, dat de resultaten en het rapport zouden worden besproken op de vergadering van de CIW op 22 juni en dat het rapport als basis zou dienen voor een eventuele bijsturing.

Volgens het rapport van de CIW blijken zo goed als alle vastgoedprofessionals op de hoogte te zijn van de informatieplicht voor de aankoop en verhuur van vastgoed in overstromingsgevoelig gebied. Inzake aanpassingen aan de richtlijnen voor publiciteit komt de vraag dan ook vanuit de immobiële sector om het symbool enkel toe te passen in effectief overstromingsgevoelige gebieden. Uit de bevraging blijkt duidelijk dat de term 'mogelijk overstromingsgevoelig gebied' voor de meeste vraagtekens zorgt. De sectoren zijn dan ook groot voorstander van een andere term voor mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Vanuit deze problematiek wordt gesuggereerd om de informatieplicht te beperken tot de effectief overstromingsgevoelige gebieden en wordt gevraagd naar een verdere verfijning van de kaarten.

Preventie is een belangrijke pijler bij de beheersing van wateroverlast. Inzake preventie zijn er al belangrijke stappen gezet. Het is cruciaal om water voldoende ruimte te geven. De lokale besturen zijn hierbij een heel belangrijke partner in de strijd tegen wateroverlast.

Een hemelwaterplan kan de potentiële problemen in kaart brengen en een langetermijnvisie uitwerken om de leefomgeving in harmonie te brengen met water. Door in te zetten op deze hemelwaterplannen kunnen lokale besturen de economische, maatschappelijke en ecologische kosten van het veranderende weerpatroon indijken. Elke gemeente is namelijk uniek qua bebouwing, reliëf en aantal waterlopen. Elke gemeente heeft ook haar eigen financiële prioriteiten. Op dit moment zijn de hemelwaterplannen geen verplicht instrument.

Via de werkgroep Waterzuivering van de CIW zou er in het najaar een evaluatie worden gemaakt van de opmaak van de hemelwaterplannen. Hierbij zou onderzocht worden welke pistes mogelijk en efficiënt zijn om gemeenten aan te sporen om dergelijke plannen op te stellen. Het is een belangrijke stap geweest dat de signaalgebieden en overstromingsgevoelige gebieden in de vorige legislatuur werden aangenomen. De intentie was inderdaad dat de lokale besturen die dan zouden omzetten in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) om er op die manier voor te zorgen dat de waterrellende kan worden voorkomen. Maar in de praktijk is dit

niet altijd het geval. Het is belangrijk dat dat proces doorgang kan vinden met het oog op rechtszekerheid en duidelijkheid en dat, daar waar de omzetting effectief gebeurt, er de nodige schadevergoedingen tegenover staan.

In de commissievergadering van 14 juni sprak u over een alternatieve piste, minister. U zou van plan zijn om de kaarten van de signaalgebieden ook door de Vlaamse Regering te laten vastleggen. Die methode werd ook al op andere vlakken toegepast en maakt het mogelijk om daar vanuit Vlaanderen sneller greep op te krijgen. Deze piste zou op het politieke niveau reeds zijn ingediend, en lag toen – in juni – ter discussie.

In de beleidsbrief die hier straks zal worden besproken, las ik het volgende: "Voor de signaalgebieden waar een bestemming nodig is, neemt Vlaanderen het voortouw. Via een aanpassing van de VCRO wordt de mogelijkheid voorzien om gebieden aan te duiden als watergevoelig openruimtegebied met het oog op de vrijwaring van het waterbergend vermogen waarbij meteen wordt aangegeven welke werken, handelingen en wijzigingen nog zijn toegelaten. Zo zorg ik voor duidelijkheid en rechtszekerheid voor die signaalgebieden waar geen RUP werd opgemaakt."

Minister, zult u na de evaluatie van de informatieplicht overgaan tot de aanpassing van de term 'mogelijk overstromingsgevoelig gebied'? Zo ja, welke timing zal hiervoor worden gebruikt? Zult u de richtlijnen voor de toepassing van de informatieplicht aanpassen zodat het overstromingssymbool enkel moet worden gebruikt bij ligging in effectief overstromingsgevoelig gebied? Zo ja, welke timing hebt u in uw hoofd?

Is de werkgroep Waterzuivering van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid reeds samengekomen? Wat zijn de voorlopige resultaten van de evaluatie? Wanneer zal de evaluatie rond zijn? In de beleidsbrief zegt u dat u zult bekijken hoe u die gemeenten nog sterker kunt aanmoedigen om hemelwaterplannen op te maken. Hoe wilt u dat doen? Welke concrete acties plant u?

Ondanks de korte toelichting in de beleidsbrief zou ik graag meer horen over de alternatieve piste inzake de signaalgebieden waar u in juni al over sprak.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Uit die evaluatie blijkt dat de term 'mogelijk overstromingsgevoelig gebied' voor een grote meerderheid van de vastgoedmakelaars en notarissen duidelijk is. Dit is positief en ik ga er dan ook van uit dat zij potentiële kopers en verkopers correct kunnen informeren en de nodige ondersteuning bieden.

Los van dat positieve antwoord uit die evaluatie ben ik echter natuurlijk ook wel van mening dat we, als dat kan, nog meer duidelijkheid moeten nastreven. Ik wil de discussie wel niet vernauwen tot het al dan niet schrappen of wijzigen van de term 'mogelijk overstromingsgevoelig gebied'. Bij de overstromingen in de eerste helft van dit jaar is immers gebleken dat er wateroverlast is opgetreden in mogelijk overstromingsgevoelige gebieden. Daarom wil ik ook inzetten op een aantal pistes opgenomen in het plan van aanpak dat werd goedgekeurd door de CIW. Ik heb de opdracht gegeven om te onderzoeken of de afbakening van de mogelijk overstromingsgevoelige gebieden kan worden geoptimaliseerd. Daarover is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Kan bijvoorbeeld afstromend regenwater nog meer in rekening worden gebracht? De resultaten waren veelbelovend. Ik heb dus de opdracht gegeven aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) om dit voor het volledige Vlaamse grondgebied op te maken. Die opdracht gaat van start op 1 januari van volgend jaar en zal wellicht een jaar in beslag nemen. Er wordt dus heel hard gewerkt om na te gaan welke alternatieven er beschikbaar zijn. Ik wens

die analyse af te wachten alvorens een definitieve beslissing te nemen. Samen daarmee zal worden gekeken naar een andere term voor 'mogelijk overstromingsgevoelig gebied'.

Om op korte termijn een oplossing te bieden en een duidelijker onderscheid te maken, zal ik de richtlijn laten aanpassen, zodat het overstromingssymbool enkel nog in effectief overstromingsgevoelig gebied moet worden getoond. Op die manier benadrukken we reeds het verschil tussen de beide. In overleg met het notariaat en de vastgoedsector zal de datum van inwerkingtreding van de aangepaste richtlijn worden bepaald. We vermoeden dat dat begin 2017 zal zijn. Het startschot voor de communicatie daarover is gepland voor de vastgoedbeurs van de Confederatie van Immobiliënberoeperen (CIB) op 25 november 2016. Naast de toelichting op het vastgoedcongres zal de communicatie onder meer ook via de diverse sectoren verlopen, aangezien het vooral ook via die sectoren is dat de bevraging is gebeurd.

De evaluatie van de opmaak van de hemelwaterplannen kwam een eerste keer aan bod op de vergadering van de werkgroep Waterzuivering van 19 september. Op die vergadering werd de problematiek geduid en werd ook aan alle betrokkenen, dus de rioolbeheerders, de waterloopbeheerders en Ruimte Vlaanderen, gevraagd om ervaringen, eventuele belemmeringen bij de uitvoering, suggesties en dergelijke door te geven. Een analyse van de input is gepland op 21 november. Op basis van die analyse zullen dan de voorstellen tot bijsturing worden uitgewerkt, die dan in het werkplan voor 2017 van de CIW zullen komen. Op basis van een rondvraag door de VMM blijkt dat ongeveer 25 gemeenten over een hemelwaterplan beschikken of er een voorbereiden. Ik zal ertoe blijven oproepen dat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) en de rioolbeheerders de lokale besturen nog meer zouden aanmoedigen om dergelijke plannen op te maken.

Op 15 juli heeft de Vlaamse Regering een wijziging aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voor de eerste keer principieel goedgekeurd. De adviezen worden momenteel verwerkt. Dan moet het terug naar de regering, en dan is er uiteraard het advies van de Raad van State. Deze wijziging introduceert de decretale basis waarnaar u hebt verwezen, dus de decretale basis voor het aanduiden van watergevoelige openruimtegebieden met het oog op de bescherming van de belangen van het watersysteem. Met deze procedure kunnen dus signaalgebieden bouwvrij worden gehouden. De procedure is maximaal gericht op de continuïteit van de huidige werking, en ook op de afdwingbaarheid van de genomen beleidsbeslissingen. De procedure maakt het mogelijk om op relatief korte termijn rechtszekerheid te geven aan de eigenaars. Net als in het huidige systeem zullen eigenaars de mogelijkheid tot financiële compensatie hebben. Er wordt in een openbaar onderzoek voor de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied voorzien, waarbij de duur wordt vastgelegd op zestig dagen. Op die wijze is er dus ook in inspraak voorzien, analoog aan wat we kennen bij de RUP's. Voorafgaand aan de aanduiding zal ook advies worden ingewonnen bij de bevoegde waterbeheerders, de deputatie, de gemeenteraden en de gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening.

Door de aanduiding van signaalgebieden door de Vlaamse Regering worden deze zones dus bouwvrij gehouden, zoals ik daarnet ook zei. Het voorkeursscenario voor de aanduiding zijn de delen van goedgekeurde signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering reeds heeft beslist – de reeksen 1 en 2 – of zal beslissen – reeks 3 –, maar ook de delen van de goedgekeurde signaalgebieden met een grote overstromingskans, de T10-kaarten. Hierbij wordt continuïteit gegeven aan de beslissingen van de omzendbrief van 2015. In andere signaalgebieden, die niet door de Vlaamse Regering worden aangeduid, blijven de beleidsbeslissingen gelden die ook vandaag gelden. Met de verscherpte watertoets moet erop worden toegezien dat er correct wordt gebouwd, eventueel zelfs met aangepaste bouwvoorschriften of andere randvoorwaarden.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, hartelijk dank voor uw antwoorden en de verduidelijkingen. Uiteraard is het een zeer goede zaak dat u die richtlijn gaat aanpassen, dat enkel nog de effectief overstromingsgevoelige gebieden moeten worden aangeduid. Ik heb nog enkele aanvullende vragen. We hebben het er al over gehad dat het belangrijk is om mensen meer vertrouwd te maken met waterbestendig bouwen. Dat stond ook in de resolutie die we destijds hebben goedgekeurd. Ik merk toch dat dat in de praktijk nog altijd niet voldoende gekend is, dat we dat toch nog meer in de belangstelling moeten brengen. Het is immers uiteraard niet altijd uitgesloten om te bouwen als er sprake is van wateroverlast, maar er moet ruimte zijn om het water op die momenten te laten gedijen. Er moet dus waterbestendig worden gebouwd.

Welke concrete acties zult u nog ondernemen?

In deze commissie is het belang van het Rubiconfonds al meermaals onderstreept, alsook het feit dat lokale besturen nog moeten worden gesensibiliseerd. U hebt toen gezegd dat het fonds voldoende bekend is bij de lokale besturen. Ik meen echter dat er nog concrete acties nodig zijn om de lokale besturen effectief te sensibiliseren. Wat zult u daar concreet voor doen?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Enkele maanden geleden vond hier inderdaad een pittige discussie plaats over de hemelwaterplannen en over de bescherming van de signaalgebieden en vooral van de prioritaire signaalgebieden.

Ik ben blij dat vandaag al 25 gemeenten een hemelwaterplan hebben. Ongeveer een jaar geleden was dat slechts één gemeente. Maar er zijn dus nog altijd veel gemeenten die geen hemelwaterplan hebben. Vanuit het principe van de lokale autonomie is al meermaals gezegd dat het aan de gemeentebesturen is om te beslissen of zij een hemelwaterplan wensen. Hoe wenst u echter, zonder hen te verplichten, de gemeenten en steden ertoe aan te zetten om effectief een hemelwaterplan op te zetten? Niemand twijfelt immers aan het nut van zo'n plan.

Wat de signaalgebieden betreft, ben ik blij dat er een oplossing in de maak is. Het is inderdaad dramatisch dat de Vlaamse Regering beslist om vervolgtrajecten in te stellen terwijl de effectieve bescherming van prioritaire signaalgebieden totaal uitbleef. Ik ben blij dat er nu een oplossing in de maak is. Vraag is nu wel of deze regeling waterdicht is. Ik hoop dat er een daadwerkelijke bescherming wordt gegarandeerd.

De aanpassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening moet een procedure doorlopen. Wanneer verwacht u dat die effectieve bescherming van kracht zal zijn? Hebt u al een idee over welke gebieden het precies gaat? En hoe zit het met de timing van de resterende signaalgebieden?

De aanleiding van de discussie van een aantal maanden geleden was het feit dat er nog altijd vergunningen werden afgeleverd voor die signaalgebieden. Zijn er intussen nog bijkomende vergunningen afgeleverd voor die signaalgebieden?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Wat mevrouw De Vroe hier zegt over de overstromingsgevoelige gebieden, is inderdaad een pijnpunt, maar toch is mijn fractie ervan overtuigd dat we de klok niet moeten terugdraaien aangezien er een voorzorgsprincipe is waarbij de potentiële koper van dergelijke terreinen die mogelijk

overstromingsgevoelig zijn, over de juiste informatie beschikt en weet wat het worstcasescenario zou kunnen zijn indien de klimaatveranderingen zich voortzetten. Die watertoetskaart is er trouwens niet zomaar gekomen. Het feit dat die gebieden mogelijk water- of overstromingsgevoelig zijn, is wetenschappelijk onderbouwd. Mijn fractie is dan ook geen voorstander van het terugdraaien van de klok. Wij zijn wel voorstander van het op poten zetten van een degelijke informatiecampagne zodat dit begrip kan worden geduid aan potentiële kopers. Het is belangrijk dat makelaars en verkopers een duidelijke toelichting kunnen geven bij die terminologie inzake overstromingsgevoelig gebied, zodat die angst om dagelijks met de voeten in het water te zitten, wordt weggenomen. Het is belangrijk dat het voorzorgsprincipe wordt gehanteerd.

We zijn eveneens verheugd dat er een alternatieve piste komt om die signaalgebieden aan te pakken en ze via planbaten te neutraliseren. Mijn aanvoelen is ook dat provincies en gemeenten niet scheutig zijn om dat aan te pakken. Zij denken daarbij natuurlijk aan de schadeclaims. Minister, het zou mogelijk zijn om die signaalgebieden terug te draaien die u zou willen omzetten in openruimtegebieden. Er zou echter ook de optie zijn om via RUP's een terugkeer naar harde gebieden mogelijk te maken. Daarbij bestaat er een verschil tussen planbaten en planschade, ook op financieel vlak. Hoe zult u in dat specifieke geval waarbij u zou toelaten om openruimtegebieden terug te draaien, het verschil tussen planbaten en planschade opvangen? Is dat nog betaalbaar?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik zal beginnen met het waterbestendig bouwen. Dat is ook voor mij een van de belangrijke zaken die we voortdurend 'in the picture' plaatsen. We financieren een consultant waterbestendig bouwen bij het Netwerk Architecten Vlaanderen (NAV), die de architecten wegwijs maakt, goede voorbeelden verzamelt, enzovoort. Er zijn voorbeeldboeken, er zijn al verschillende persmomenten geweest en het staat ook in de vakbladen. Op die manier brengen we dat volledig onder de aandacht. Dat komt trouwens ook heel sterk aan bod op vakbeurzen en dergelijke meer. In Nederland is men daar al veel langer mee bezig. Bij ons wordt dat nog veel te weinig gebruikt.

Hoe gaan we de lokale besturen aanzetten om de hemelwaterplannen op te maken? Het feit dat er nu 25 zijn, geeft ons wel de mogelijkheid om met de voorbeelden van die plannen de boer op te gaan en via de rioolbeheerders en de VVSG te tonen wat dat inhoudt en wat dat voor de gemeente betekent. Dat kan een stimulans zijn voor andere gemeenten om ermee door te gaan. Dat is de eerste bijkomende stap die we nu willen zetten.

Wat de gebieden zelf betreft, zal het feit dat we via de wijziging van de codex zelf die kaarten en de plannen willen uitwerken een effectieve bescherming zijn. U vraagt naar de exacte timing: zo snel mogelijk. Ik kan daar niet echt een timing op kleven. We moeten natuurlijk eerst de decretale basis hebben. We hopen dat die er snel zal zijn, maar dat zal een kaart zijn die ook terug in openbaar onderzoek moet en het hele traject moet doorlopen.

Kennen wij die lijst? Ja. Ik heb ze daarnet opgesomd. De eerste twee reeksen van de signaalgebieden zijn aangenomen, de derde is al aangenomen door de CIW. Die gebieden staan vast en worden dus meegenomen.

Mijnheer Nevens, u opent een discussie over de wijziging van de codex. Daarover hebben we nog geen definitieve beslissing genomen. Op het moment dat we hier in het parlement die wijziging van de codex zullen bespreken, zal aan bod komen wat daar allemaal in zit en wat de mogelijkheden zijn, maar er is nog geen definitieve beslissing genomen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Er bleef nog een vraag onbeantwoord: over de vergunningen die werden afgeleverd in signaalgebieden.

Minister Joke Schauvliege: Excuseer, ik had het over het hoofd gezien. Ik kan nog geen antwoord geven op die vraag. Ik zal dat nagaan. Ik vrees dat we dat niet weten, aangezien we geen vergunningenregister hebben, maar ik zal het nagaan.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Het is uiteraard heel belangrijk dat mensen die een vastgoedtransactie doen, duidelijk geïnformeerd zijn en weten waar hun woning precies gelegen is. Ter verduidelijking naar de heer Nevens, in verband met het mogelijke overstromingsgevoelig gebied: er zijn heel veel woningen die momenteel in een mogelijk overstromingsgebied gelegen zijn, maar die nog nooit overstroomd zijn geweest. Dat was ook de reden waarom we dat al meermaals hebben besproken. Een verfijning en een afbakening op perceelsniveau is belangrijk.

Minister, als laatste punt, iets wat ik u ook al in de plenaire vergadering heb gevraagd: in 2011 is er een heel interessante vergadering doorgegaan op de Lamotsite in Mechelen, een informatiemoment door de CIW, waar alle lokale besturen werden uitgenodigd. We zijn ondertussen meer dan vijf jaar later. We hebben een verfijnde watertoets. Het is heel belangrijk om de lokale besturen terug de kans te geven om naar zulke informatiemomenten te komen, waarop ze goed geïnformeerd worden over de hemelwaterplannen, over het waterbestendig bouwen, enzovoort, dat ze dus opnieuw alle nodige informatie krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de afbouw van de afvalverbrandingscapaciteit in Vlaanderen – 368 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Het gaat over de uitbouw van de circulaire economie in Vlaanderen. Daarvan bent u en de regering grote voorstander, wij ook. Het stond in de Toekomstvisie 2050 van de Vlaamse Regering, en het staat daar goed. Bovendien heeft Vlaanderen wel wat troeven en ervaring op tafel te leggen. We kregen internationaal goede punten voor ons materialenbeleid. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en het Vlaams Materialenprogramma (VMP) wonnen in januari de 'circular award' op het World Economic Forum. U pakte daar als minister mee uit, en terecht.

Maar het is natuurlijk wel zaak om voet bij stuk te houden en zeker in het afvalbeleid concreet de druk op de ketel te houden. Dat wil zeggen dat we de verbrandingscapaciteit niet mogen laten toenemen, maar dat integendeel het afval en dus ook de verbrandingscapaciteit naar beneden moet en geleidelijk aan moet worden afgebouwd. Dat staat ook zo in het Vlaamse regeerakkoord. Ik citeer: "We stemmen de afvalverbrandingscapaciteit af op de nog resterende restafvalproductie. OVAM zorgt voor een overkoepelende regie op Vlaams niveau."

De OVAM heeft daar huiswerk rond gedaan, bijvoorbeeld in het pas goedgekeurd uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen: "Momenteel kent Vlaanderen ongeveer een evenwicht tussen beschikbaar aanbod en beschikbare capaciteit. Vlaanderen

stelt zich als doel de hoeveelheid restafval in de planperiode verder te laten afnemen. Een vergunning voor nieuwe capaciteit of een uitbreiding van bestaande is daarom alleen mogelijk als binnen Vlaanderen een deel van de beschikbare capaciteit wordt afgebouwd." In het plan gaat het om de doelstelling om tegen 2022 de hoeveelheid brandbaar afval met minstens 10 procent te doen dalen.

Dat is de weg die we moeten doorlopen. De meeste milieuwinst zit in het opnieuw gebruiken van afval als grondstof. In de kringlooeconomie die zo tot stand komt, kunnen ook veel jobs gecreëerd worden, ook voor mensen met minder scholing. Er zijn dus heel wat winpunten, en het is een mooie uitdaging voor Vlaanderen om dat te realiseren.

Nu zitten er natuurlijk wat kapers op de kust. De voorzitter van ISVAG, die ook een verbrandingsoven hebben, kondigt aan dat ISVAG een uitbreiding van 140.000 ton naar 185.000 ton zal doen.

Dat gaat natuurlijk volledig in tegen de doelstellingen in het regeerakkoord die ik heb geciteerd en tegen het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen. Zit daar een Vlaamse regie achter of niet?

Minister, hebt u al initiatieven genomen om over de doelstelling van gewilde schaarste aan verbrandingscapaciteit van het nieuwe uitvoeringsplan van de OVAM te overleggen met de verschillende intercommunales en afvalbedrijven, zodat een gezamenlijke strategie kan worden ontwikkeld om het ontstaan van een nieuwe overcapaciteit aan verbranding te voorkomen? Zult u samen met de OVAM werk maken van de overkoepelende regie op Vlaams niveau zoals in het regeerakkoord staat?

Hebt u al contact gehad met ISVAG over hun uitbreidingsplannen?

We zien dat de bijkomende verbrandingsovens aan warmterecuperatie doen en daar energie van maken. Dat is natuurlijk een goede zaak, maar het mag geen argument worden om bijkomend afval te gaan verbranden. Hebt u al overlegd met minister van Energie Tommelein om te vermijden dat de levering van stroom of warmte door verbrandingsovens – en dat eventueel zelfs met overheids-subsidies – de geplande afbouw van afvalverbranding en de uitbouw van een circulaire economie in Vlaanderen zou dwarsbomen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Bedankt voor uw woorden van appreciatie voor ons beleid op het vlak van circulaire economie en de internationale erkenning die we daarvoor hebben gekregen. Het siert u dat u dat nog eens onder de aandacht brengt hier.

Recentelijk hebben we het plan voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval (HAGBA) aangenomen. Daar is een breed en intensief overleg aan voorafgegaan, zowel wat de doelstellingen voor preventie en recyclage betreft als wat de strategie rond eindverwerkingscapaciteit betreft.

Het uitgangspunt van het nieuwe plan is dat er een evenwicht nagestreefd wordt tussen het aanbod aan brandbaar restafval en de beschikbare verbrandingscapaciteit. Dat komt niet uit de lucht gevallen, dat is ook opgenomen in het regeerakkoord. Dat is de lijn die de Vlaamse Regering uitzet. De intercommunales en afvalbedrijven zijn dus goed op de hoogte van deze doelstelling. Nieuwe vergunningsaanvragen zullen uiteraard aan dit principe worden getoetst.

Het kader voor deze regierol is net dit uitvoeringsplan. Door de jaarlijkse publicatie van de brochure 'Tarieven en capaciteiten voor storten en verbranden' wordt invulling gegeven aan de behoefte om de capaciteitsplanning nauwgezet op te volgen.

Dit plan werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, ook door de minister van Energie. Hij is wel degelijk goed op de hoogte van het plan. Aspecten rond energieperformantie zijn in het plan opgenomen en zullen tijdens de planperiode verder met het Vlaams Energieagentschap worden opgenomen. We hebben een heel klare visie en werken deze uit in de praktijk.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Er is iets wat ik niet zo goed begrijp in uw uitleg, maar dat ligt ongetwijfeld aan mij. Voor u is het heel duidelijk. U citeert, net zoals ik, uit het regeerakkoord en het afvalplan. Ondertussen – het is een case, ik weet het wel – is het allemaal hypothetisch. We hebben ISVAG, en de voorzitter daarvan wil uitbreiding. U zegt dat Vlaanderen de regierol heeft en geen uitbreiding wil, want er is geen overcapaciteit en onze hoeveelheid afval daalt nog. U zegt eigenlijk dat ISVAG geen aanvraag moet indienen want het zal op basis van de criteria geen vergunning krijgen.

De Vlaamse Regering weet toch dat dit eraan zit te komen. Het werd breed aangekondigd in de pers. Kunt u het gesprek met ISVAG niet gaan voeren? Waaruit bestaat die regierol concreet? Er mag capaciteit bij komen als op een andere plek de capaciteit daalt. Gaat u na waar de capaciteit gaat dalen? Zit u in een constant overleg met alle actoren in het veld? Hebt u een meer passieve houding zoals uw antwoord op de eerste vraag laat vermoeden? Wacht u af tot er een aanvraag komt, die u dan gaat verwerpen? Met die werkwijze gaat er toch veel energie verloren?

De voorzitter: Mijnheer Vanbesien, ik heb u erop gewezen dat we geen individueel dossier kunnen behandelen in een vraag om uitleg. Het staat iedereen vrij natuurlijk om vragen te stellen of vergunningen aan te vragen. Ze zullen wel op hun merites worden beoordeeld.

Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, u hebt zelf verwezen naar het uitvoeringsplan huishoudelijk afval dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Wij zijn vragende partij om dat plan hier nog eens tot in detail te bespreken.

Nieuwe technologieën in de afvalverwerking hebben potentieel voor de circulaire economie. Ik veronderstel dat dat voor iedereen duidelijk is. In 2001 heeft VITO een BBT-studie (beste beschikbare technologie) omtrent afvalverbrandingstechnieken uitgevoerd. In het uitvoeringsplan huishoudelijk afval staat dat de studie van VITO hernieuwd zou worden. In het kader van deze vraag wou ik graag polsen wanneer we deze studie mogen verwachten. Met welke aspecten zal men rekening houden in deze studie, die volgens mij interessante informatie kan leveren?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): We moeten blijven streven naar zo veel mogelijk recyclage. Dat is zeker de ambitie van deze regering. De hoeveelheid brandbaar afval moet steeds verder worden gereduceerd. We hebben nu een evenwicht. Dat staat ook in het huishoudelijkafvalplan. Het zou goed zijn als we in de toekomst ook de capaciteit verbrandingsovens zouden kunnen reduceren. Dat is het ideale scenario.

Zoals mevrouw Taeldeman zegt, zou het goed zijn om hier nog eens over het afvalstoffenplan te spreken. Het zou heel interessant zijn. We hebben in de vorige legislatuur heel interessante hoorzittingen gehad over de afvalverbranding, om

zicht te krijgen op de situatie. De heer Vanbesien heeft het over één specifieke oven, het zou nuttig zijn om een overzicht te krijgen van de mogelijke pistes. We zijn nu toch zoveel jaren later. Het zou nuttig zijn om dat opnieuw tot in detail te bespreken in de commissie.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Ik sluit me aan bij de collega's. Dit is een heel interessant debat: niet over één oven, maar over heel de problematiek. We hebben heel ambitieuze doelstellingen. We hebben deze aangescherpt. Uiteindelijk, in de ideale wereld zouden er geen afvalverbrandingsovens nodig zijn. Ik zou ook graag een overzicht krijgen van de ovens en de periode waarin ze nog groenestroomcertificaten mogen aanrekenen. Minister Tommelein heeft het aangekondigd: voor nieuwe ovens zal het zonder zijn, maar er zijn nog verbrandingsovens die nog groenestroomcertificaten kunnen aanrekenen, ook aan de consument. Het zou interessant zijn om een overzicht te krijgen van de verbrandingsovens en de termijn waarin ze nog economisch rendabel zijn, wetende dat de verbrandingscapaciteit gaat verminderen.

Dag op dag vijf jaar geleden werd een resolutie goedgekeurd in dit parlement. Ze kwam onder andere van mevrouw Taeldeman, de heer Bart Martens en mevrouw Rombouts. Het viel me op dat punt 6 vraagt "om de haalbaarheid van nieuwe economische instrumenten te onderzoeken, onder andere een systeem van verhandelbare afvalverwerkingsrechten waarmee tegelijk een krappe planning kan worden aangehouden en nieuwe meer performante installaties kansen kunnen krijgen".

Dat lijkt me een interessant idee. De resolutie werd in de plenaire vergadering goedgekeurd. We moeten eens bekijken hoe we nu echt performante installaties kunnen stimuleren en de slechte ervan tussenuit kunnen halen en toch nog voldoende capaciteit hebben om het afval te verbranden. Misschien kunt u al een tip van de sluier oplichten, minister. Hebt u een idee hoe we dat eens ten gronde kunnen bekijken in het kader van uw nieuw huishoudelijkafvalplan en van de nieuwe projecten die zich aandienen? In Kampenhout werd een aanvraag al een paar keer werd afgewezen, gelukkig, door allerlei instanties.

De voorzitter: Misschien kunnen we inderdaad een ruimer debat voeren over het afvalstoffenplan. Minister, ik ga ervan uit dat we het overzicht van u nog krijgen. Afvalverbranding is een methode om met restafval nog iets efficiënts te doen, maar er bestaan ook nog heel wat andere technieken.

Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Als het parlement een datum vastlegt voor de bespreking van het nieuwe plan huishoudelijk afval, dan staan wij te popelen om dat te komen toelichten. Het is bijzonder ambitieus en zit goed in elkaar. Het wordt een boeiende discussie. Ik kijk ernaar uit. Ik kan dan alle overzichten meebrengen.

Wat de groenestroomcertificaten betreft, zal ik een beroep moeten doen op minister Tommelein. Als we weten dat die vraag eraan komt, zullen we zorgen dat de overzichten beschikbaar zijn. Die heb ik nu niet bij.

De BBT-studie, mevrouw Taeldeman, zou in 2018 klaar moeten zijn en zit als expliciet actiepoint in het plan.

Mijnheer Vanbesien, het ene sluit het andere niet uit. Ik heb al gezegd dat er zeer veel overleg is en dat iedereen de contouren kent, maar als een instantie beslist om een aanvraag in te dienen, kunnen we dat niet tegenhouden. Ik heb ook gelezen dat er een aanvraag komt, maar ik heb nog niets officieels ontvangen. Dat is dus ook nog niet in behandeling. We zullen zien wat er binnenkomt en op basis van de criteria een beslissing nemen.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik begrijp natuurlijk dat u daar op dit ogenblik niet meer over kunt zeggen. Ik sluit me aan bij de vraag om bij het debat een overzicht van de ovens, de totale capaciteit en hun vergunning te ontvangen. Misschien moeten we dan ook de regierol bespreken en wat deze juist inhoudt.

Die regierol is toch een soort supervisie van de 'uitfasering' of de vermindering van de verbrandingscapaciteit, parallel aan de vermindering van het restafval. Hoe zal dat in zijn werk gaan? Als iedere intercommunale apart haar beslissing neemt, dan is er niet veel over van de regierol. Dat is een interessant thema om in de bespreking op te nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Willem-Frederik Schiltz aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het luchtkwaliteitsonderzoek in Antwerpen door CurieuzeNeuzen – 389 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de luchtkwaliteit in street canyons – 398 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpak van de luchtvervuiling in onze steden, in overleg en samen met burgers – 400 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, u kent het project CurieuzeNeuzen, het gezamenlijke project van de Ringland Academie, Stad Antwerpen, VUB, Universiteit Antwerpen, HIVA-KU Leuven en tweeduizend Antwerpenaren. De resultaten zijn gepresenteerd. Na een meting in de maand mei op 2000 punten blijkt dat de luchtvervuiling en de concentratie van NO₂ grotendeels gelijklopen met de cijfers die de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) maandelijks of jaarlijks rapporteert. Op basis van een aantal theoretische modellen en concrete meetpunten worden de resultaten over heel de stad – en ik neem aan ook in andere steden – opgemaakt en die komen dus ongeveer overeen.

Een fenomeen dat hierbij naar voren kwam, zijn de street canyons. Dat zijn smalle straten met weinig ventilatie en weinig groen. Daar pieken de hoeveelheden CO₂ en NO₂ enorm.

Welke conclusies trekt u uit het onderzoek? Hoe beoordeelt u de wijze van opvolging van de luchtkwaliteit die de Vlaamse Milieumaatschappij gebruikt? Is er plaats en ruimte om dergelijke methodieken zoals nu met het CurieuzeNeuzenproject gelanceerd zijn, in te schakelen in de reguliere meting van luchtvervuiling?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): De inleiding is daarmee gegeven. Ik wil toch ook even stilstaan bij het project CurieuzeNeuzen omdat toch tweeduizend Antwerpenaren hebben samengewerkt om op een bepaalde manier de luchtkwaliteit in beeld te brengen. Dat is een mooi voorbeeld van samenwerking tussen burgers

en de onderzoekswereld. Stikstofdioxide is een belangrijke indicator van luchtverontreiniging die specifiek gelinkt is aan verkeer. Zoals de heer Schiltz al zei, geven de resultaten duidelijk aan dat de luchtkwaliteit verschilt van straat tot straat en van wijk tot wijk.

Ik verwijs naar een gelijkaardig onderzoek van de heer Poschet in Brussel. Hij kwam tot eenzelfde conclusie dat hoe smaller de straat en hoe minder windverplaatsing dus, hoe trager de uitlaatgassen opwervelen naar hogere luchtlagen en hoe slechter de luchtkwaliteit in de lagere lagen.

CurieuzeNeuzen legde enkele street canyons bloot. De resultaten komen ook grotendeels overeen met de voorspellingen van de VMM. De VMM volgt namelijk op een aantal strategische plaatsen heel gedetailleerd de luchtkwaliteit. Het meetnet werd zelfs uitgebreid met meetplaatsen in de Belgiëlei, Groenenborgerlaan, Park Spoor Noord om de invoering van lage-emissiezones op te volgen. Dat kan – ik verwacht dat toch – een invloed hebben op de luchtkwaliteit in de street canyons.

De luchtkwaliteit – dat is hier al meerdere keren aangehaald – verbetert jaar na jaar.

Die dalende trend zet zich ook voort. Vergeleken met de laatste decennia leven we meer dan ooit in een gezond leefmilieu. Dat is een citaat uit de studiedag. Volgens het recente VMM-rapport over de luchtkwaliteit woont 99,7 procent van de Vlamingen in een gebied dat voldoet aan de Europese doelstellingen én die doelstelling van de Wereldgezondheidsorganisatie. Uit het rapport bleek dat bij één meetpunt het Europese jaargemiddelde werd overschreden, namelijk Borgerhout (straatkant), een street canyon waar de focus ligt op verkeer.

Als we één ding hebben geleerd uit Dieselgate, dan is het wel dat dieselwagens een aanzienlijk aandeel innemen van de NO_x-uitstoot. Ik denk dat we kunnen stellen dat de effecten van de vergroening van de belasting op de inverkeerstelling (BIV) en de jaarlijkse verkeersbelasting er ook daadwerkelijk zijn. We zien dat er steeds minder dieselwagens op de Vlaamse wegen rijden. We hebben op dat vlak zeker een trendbreuk kunnen tweebrengen. Ik verwacht dat ook de invoering van de lage-emissiezones mogelijk effecten zal hebben op plaatselijke NO_x-concentraties, en hopelijk dan ook in de street canyons.

Minister, wat kunnen de consequenties zijn van de overschrijding in één meetpunt voor Vlaanderen? Volgens het officiële meetnet zou dat immers in één meetpunt zijn. De Europese Commissie werd reeds op de hoogte gebracht van de overschrijding. Zal de Europese Commissie nog een reactie met aanbevelingen formuleren waarmee rekening kan worden gehouden bij de opmaak van een nieuw actieplan? Zal er specifiek voor de overschrijding in één meetpunt een apart actieplan worden opgemaakt, of zal dat vervat zijn in de vernieuwing van het luchtactieplan? Op welke aspecten zal in het nieuwe actieplan de focus worden gelegd? Wat is de verwachte impact van de fiscale vergroeningsmaatregelen en de lage-emissiezones op de meetpunten die gericht zijn op verkeersemissies? Werd dat meegenomen in de rapportage aan de Europese Commissie met betrekking tot de overschrijding in dit ene meetpunt? Ik vraag me met andere woorden af in welke mate dat een effect kan hebben op die street canyons. Wat is de algemene trend met betrekking tot de NO_x-meetpunten van de VMM?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, ik ga heel kort mijn vragen stellen. Ik moet me daarna echter verontschuldigen, want ik heb een paar vragen in de commissie Buitenlands Beleid. Minister, u ziet dus maar of u erop antwoordt of niet, maar ik wil ze toch gesteld hebben, en dan lees ik het verslag er wel op na.

Wat de inleiding betreft, kan ik kort zijn, aangezien de collega's hier al veel over hebben gezegd. Niet alleen in Antwerpen, maar ook in Gent zijn er of komen er campagnes waarbij burgers zelf meetlocaties aandragen en mee betrokken zijn bij metingen. De strafste conclusie uit CurieuzeNeuzen was dat in 45 procent van de meetpunten tijdens de maand mei de norm van de Wereldgezondheidsorganisatie werd overschreden. Dat is wel zeer confronterend voor de mensen die daar wonen.

Minister, ik ga er een paar vragen uitpikken. In hoeverre steunt u die actieve participatie van burgers aan metingen en acties op het vlak van luchtkwaliteit? In hoeverre wilt u die nog verder stimuleren? Welke conclusie trekt u uit CurieuzeNeuzen, maar ook uit de Gentse meetcampagne?

Het Antwerpse onderzoek toont aan dat er een toegespitst beleid nodig is om de vervuiling met stikstofoxiden in dichtbevolkte woongebieden met weinig groen en veel wagens versneld te verbeteren. Dat zal wellicht ook zo zijn in andere steden. Ziet u voor uzelf een rol om samen met stadsbesturen ter zake concrete acties op te zetten, bijvoorbeeld in de aanpak van street canyons, de verdere concrete realisatie van lage-emissiezones, het aansturen op snelheidsverlagingen, op meer autoluwe zones, meer groenaanplantingen enzovoort? Dat zijn allemaal dingen die een stad kan doen, maar in hoeverre voelt u zich geroepen om de steden daarop aan te spreken en te stimuleren?

Niet u, maar een collega van u is bevoegd voor de gewestwegen. In het Antwerpse onderzoek kleuren heel wat gewestwegen rood tot donkerrood. Bent u bereid om te overleggen met uw collega bevoegd voor de mobiliteit om die hotspots op gewestwegen dringend aan te pakken? Als we naar Antwerpen kijken, dan zien we daar ook wel de impact van de ring. In hoeverre kunt u de snelle realisatie van de overkapping van de ring mee stimuleren vanuit de doelstelling van propere lucht?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Uiteraard vind ik het een zeer goede zaak dat lokale besturen, maar ook burgers op een participatieve manier worden betrokken via meetcampagnes. Dat kan de bewustmaking van de problematiek en ook van het feit dat we daar ook allemaal schuldig aan zijn door de wagen te nemen, alleen maar versterken. Ik kan dat dus alleen maar toejuichen.

Het is wel zo dat er momenteel alleen voor stikstofdioxide een echt goedkope meettechniek voorhanden is waarmee iedereen aan de slag kan en die het ook vrij betrouwbaar maakt. Bijvoorbeeld meettechnieken die worden gebruikt voor het meten van fijnstof, geven dan weer niet altijd erg betrouwbare resultaten. Ik blijf erbij dat dergelijke meetcampagnes natuurlijk ook een sensibiliserende waarde hebben, maar ze zijn dus niet altijd geschikt voor een wetenschappelijke beoordeling.

De passieve samplers gebruikt door het CurieuzeNeuzenproject voor het meten van stikstofdioxide worden ook door de VMM gebruikt. Dat zijn dus goede toestellen. De VMM zal er voor haar eigen meetcampagnes wel altijd naar streven dat de bemonstering over een volledig jaar plaatsvindt, terwijl dat bij CurieuzeNeuzen maar gedurende een maand heeft plaatsgevonden, wat ook logisch is. Voor de toetsing van een maandgemiddelde meetwaarde aan een jaargemiddelde norm moeten er een aantal aannames en omrekeningen gebeuren, wat altijd een grotere foutenmarge geeft. Dat weet u. Dat hoeft ik u niet uit te leggen.

Daarnaast wordt de monitoring van de VMM intern, maar ook extern geaccrediteerd en geaudit. Dat staat dan garant voor de accuraatheid, de objectiviteit en de wetenschappelijke betrouwbaarheid van de resultaten. Om te komen tot

betrouwbare meetresultaten is het ook belangrijk dat een aantal praktische zaken, zoals het tijdstip van het ophangen, de duur van het ophangen, de manier van bewaren van de stalen of de wijze waarop de meetbuisjes worden behandeld, nauwgezet worden gevolgd. Zo niet, dan kan het zijn dat de resultaten niet altijd bruikbaar zijn.

Ik wil daarmee echter niet doen uitschijnen dat ik vind dat dergelijke projecten niet kunnen. Ik vind die zeer goed. Ik vind dat die burgerparticipatie wel degelijk haar verdienste heeft.

De resultaten van dit project bevestigen ook de resultaten van een aantal modelleringen en metingen die werden uitgevoerd door de VMM. We weten dat er langs drukke gewestwegen en in street canyons een verhoogde concentratie aan stikstofdioxide is. Dat is hier ook al vaak gezegd. Terwijl modelleringen slechts een aantal straten meenemen, geven de metingen een meer gedetailleerd beeld. Deze kennis wordt uiteraard in het beleid meegenomen. Dat deden we voordien al. In de jaarrapporten vermeldt de VMM trouwens ook dat de concentraties in street canyons hoger liggen dan wat wordt gemeten op de vaste meetplaatsen. Naar aanleiding van de invoering van de lage-emissiezone in Antwerpen zijn samen met de stad Antwerpen in 2015 en 2016 bijkomende metingen gebeurd. Een van die meetplaatsen is gelegen in een typische street canyon, de Belgiëlei. Er zijn bovendien nieuwe modellen in ontwikkeling om de effecten van street canyons in rekening te brengen. We zetten dus zeker in op het nog meer in kaart brengen daarvan.

Ik wil ook benadrukken dat de VMM zorgt voor een wetenschappelijke en objectieve beoordeling van de luchtkwaliteit, zoals dat Europees ook wordt gevraagd. Diegenen die aanwezig waren op de studiedag van de VMM over de luchtkwaliteit, en er waren er wel een aantal, weten dat de directeur van het Europees Milieuagentschap, de heer Hans Bruyninckx, bijzonder lovende woorden had over de manier waarop wij meten en alles in kaart brengen. Ter zake staan we Europees eigenlijk aan de top. We zijn bij de meest exacte meters. We brengen alles het beste in kaart.

Wat doen we nu concreet? Dat was immers zo'n beetje de vraag. De resultaten zijn er nu, en die bevestigen wat de VMM heeft. We weten dat het verkeer, en in het bijzonder het binnenstedelijk verkeer, in belangrijke mate bijdraagt aan verhoogde concentraties van stikstofdioxide. Dat is ook de reden waarom het Vlaams Luchtkwaliteitsplan al sinds 2012 heel sterk focust op het verkeer, vooral dan op het dieselverkeer. Welke maatregelen zijn er al genomen? Er is de vergroening van de verkeersbelasting. We zien dat daarmee de ontdieseling is ingezet. Ook het wettelijk kader voor de lage-emissiezones is er, zodat de lage-emissiezone in Antwerpen kan worden ingevoerd. De maatregelen van de afgelopen jaren hebben hun effect dus niet gemist: je ziet dat de luchtkwaliteit en onze gezondheid erop vooruitgaan. We moeten dus nog verder beleid voeren om nog betere resultaten te hebben.

Er komt een nieuw luchtbeleidsplan. Dat is hier ook al gezegd. Dat is een plan met een doorkijk naar 2030. Dit actieplan zal zowel een emissiereductieprogramma, in uitvoering van de NEC-richtlijn (national emission ceiling), als een luchtkwaliteitsplan bevatten. Het plan zal niet alleen gaan over stikstofdioxide, maar over alle relevante polluenten. Het zal zich ook niet beperken tot Antwerpen, maar zal heel Vlaanderen behelzen. In de loop van 2018 zou het plan klaar moeten zijn.

Daarnaast blijft ook maatwerk noodzakelijk. De norm voor stikstofdioxide werd in 2015 op één verkeersgericht meetpunt overschreden in de agglomeratie Antwerpen. Daarom moet tegen eind 2017 een luchtactieplan aan de Europese Commissie worden overgemaakt. Dit plan zal een omgevingsanalyse bevatten, gebaseerd op de rapportage aan de Commissie van eind september. Dit plan zal na de zomer

van 2017 ook in openbaar onderzoek gaan. Het heeft tot doel om zo snel mogelijk de resterende knelpunten inzake stikstofdioxide op die plaats op te lossen. Ik verwacht niet dat de Commissie voordien nog andere aanbevelingen zal formuleren.

De rapportage aan de Commissie verschaft informatie met betrekking tot de omvang van het overschrijdingsgebied, de lengte van wegen met overschrijding en de omvang van de blootgestelde bevolking. Het rapport is gebaseerd op een modelmatige beoordeling uitgevoerd door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). Ook de impact op de luchtkwaliteit van de verwachte evolutie van het voertuigenpark en van de afgelegde kilometers wordt in kaart gebracht. Met de impact van nieuwe maatregelen, zoals een verdere verschuiving richting benzinewagens door de fiscale vergroeningsmaatregelen, werd nog geen rekening gehouden. De invoering van een lage-emissiezone heeft dan weer vooral een effect op de concentratie van elementair koolstof, de meeste schadelijke fractie van fijnstof. De VMM heeft jaarlijks ook de trend gevolgd, en blijft dat ook doen, van de concentraties aan stikstofdioxide. Daarvoor worden de meetplaatsen in vijf subgroepen verdeeld: de landelijke, de voorstedelijke, de stedelijke, de industriële en de verkeersgerichte meetplaatsen. Vervolgens berekenen we het jaargemiddelde voor iedere subgroep. Vanaf 2003 zien we een daling van de stikstofdioxideconcentraties binnen alle subgroepen. We nemen dus onze verantwoordelijkheid om het luchtactieplan dat er voor Antwerpen is, dat we ook specifiek voor Antwerpen hebben opgemaakt, net als een plan voor Gent, trouwens, nu nog te verfijnen en in te dienen bij de Europese Commissie. Dat kan natuurlijk niet zonder de medewerking van het stadsbestuur.

Lokaal zijn er heel wat hefbomen. In het verleden hebben we goed samengewerkt met Gent en Antwerpen. Voor Antwerpen zijn we in uitvoering van het tweede luchtactieplan en Gent heeft zijn eerste luchtactieplan goedgekeurd. Dat plan is samen met ons opgemaakt. Ik heb er vertrouwen in dat we in de toekomst die samenwerking kunnen voortzetten. Daarbij zal ik natuurlijk de bevoegdheid van elk bestuursniveau blijven respecteren. Ik zal, waar dat mogelijk en wenselijk is, de lokale besturen blijven ondersteunen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de uitbouw van een databank voor de lage-emissiezones. Uiteraard is dat ook iets dat wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering, zodat er ook voldoende overleg is met alle collega's.

De voorzitter: Minister, u hebt danig indruk gemaakt, want twee van de drie vraagstellers zijn ondertussen al weg.

Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik wil u hartelijk danken voor uw volledig antwoord op de gestelde vragen. De luchtkwaliteit moet terecht onze aandacht trekken, maar heeft de afgelopen jaren duidelijk reeds de aandacht getrokken. Vlaanderen heeft inderdaad heel wat stappen gezet. Er komt duidelijk naar voren dat er goed wordt gemeten en dat er gerichte maatregelen worden genomen. Ik denk dat we daar terecht fier op mogen zijn, maar dat wil nog niet zeggen dat we er volledig zijn. Het element van de street canyons vraagt inderdaad wel verdere opvolging, maar ondertussen is men ook op dat vlak een goede weg ingeslagen. Dat is heel duidelijk. Het voordeel van street canyons is natuurlijk dat men gericht lokale maatregelen kan nemen. We weten dat je beter niet het raam openzet aan de voorzijde van je woning, dat je dat beter aan de achterzijde doet. Via sensibilisatie kan men zelfs die zaken duidelijk meegeven aan de burgers, en dat heeft eigenlijk ook wel een effect op de gezondheid van mensen. Het lijkt me belangrijk dat er heel gericht wordt bekeken welke gerichte maatregelen, van sensibilisatie of eventuele hardere maatregelen, er mogelijk zijn, in goed overleg. Ik dank u dus voor de weg die u ook volgt op dat vlak.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de problematiek van de everzwijnenpopulatie – 397 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: Het wildseizoen is begonnen, mijnheer Ceyskens.

De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, minister, het wildseizoen is inderdaad begonnen, maar de everzwijnen zijn er natuurlijk het hele jaar rond. Ik zou eens moeten bekijken wanneer ik de eerste vraag heb gesteld over everzwijnen. Ik denk dat het zes à zeven jaar geleden was. Ondertussen is de populatie van de everzwijnen alleen maar toegenomen. Vanmorgen was er nog een omgewoelde tuin in Diepenbeek. Daar valt misschien soms nog wel mee te leven, maar er is vooral ook de landbouwschade die de everzwijnen aanrichten, en bovenal is er het gevaar voor de verkeersveiligheid. Met name in de provincie Limburg lopen toch een aantal belangrijke verkeersaders midden door zeer bosrijke en ook everzwijnrijke gebieden. In mijn gemeente gebeurde er afgelopen weekend nog een ongeval met maar liefst zes everzwijnen tegelijk. Twee ervan konden het niet meer navertellen. Natuurlijk houdt iedere bestuurder zijn hart vast voor de catastrofale gevolgen die er wel eens zouden kunnen zijn indien grotere exemplaren de weg oversteken precies op het moment dat er een wagen komt aangereden.

Er zijn ondertussen al een aantal maatregelen genomen ter hoogte van de Boslaan in Dilsen-Stokkem, maar er blijven nog heel wat kilometers belangrijke gewestwegen over die dwars door bosrijk gebied gaan. Het is goed dat sinds 21 juni de bijzondere jacht opnieuw van kracht is, zodat er ook 's nachts kan worden gejaagd op everzwijnen. Daarbij kan worden gebruikgemaakt van bijkomende hulpmiddelen, zoals een lichtbron. Er kan met aankorrelplaatsen worden gewerkt. Er zijn een hele hoop maatregelen genomen zodat de jacht op de everzwijnen efficiënt kan verlopen, maar ondanks alles lijkt het erop dat de populatie blijft groeien.

Ik lees dat Natuurpunt stelt dat we moeten leren leven met die everzwijnen en de schade die erdoor wordt veroorzaakt, dat we te veel de nadruk leggen op het afschieten, waardoor we eigenlijk veeleer een verspreidingseffect krijgen. Volgens Natuurpunt is die bejaging helemaal geen constructieve oplossing. Ik denk dat er inderdaad nog andere oplossingen zijn dan die bejaging, maar bejaging is zeker en vast een ervan als het gaat over het onder controle houden van de populatie.

Minister, volgens diverse belangenorganisaties is er nood aan een Limburgs totaalplan om de everzwijnenpopulatie aan te pakken. Is er volgens u nood aan een Limburgs totaalplan dat verder gaat dan de beheervisie die eerder al werd gemaakt? Welke acties zullen daaromtrent dan worden ondernomen? Is er een nieuw overleg nodig met belangenorganisaties en jachtverenigingen om te bekijken wat er kan worden gedaan aan de everzwijnenpopulatie? Volgens Natuurpunt wordt er onvoldoende ingezet op preventie ter voorkoming van vernielingen en verspreidingen van everzwijnen. Op welke manieren wordt reeds ingezet op preventie? Zijn bijkomende maatregelen noodzakelijk? In welke mate is inzetten op preventieve maatregelen haalbaar voor landbouwers, gezien de grote actieradius van everzwijnen? Zijn er bijkomende initiatieven genomen ter bescherming van de weggebruiker, bijvoorbeeld via uitrastering, om zo aanrijdingen op risicoplekken te voorkomen? Zoals ik al stelde bij mijn vraag van 2015 kan dat misschien een uitrastering zijn die alleen dient om de everzwijnen tegen te houden en die minder duur is dan de totale uitrastering, die alle fauna tegenhoudt.

In welke mate kunnen de jacht, de bijzondere jacht en de efficiëntere bejagings-technieken hierin een rol spelen? Is daar al een evaluatie over gemaakt?

In Nederland maakt men gebruik van warmtecamera's en drones, wat hier momenteel niet is toegelaten. Blijft u van mening, zoals in de 2015, dat het nog altijd niet opportuun is om daar verder over na te denken?

In hoeverre is een populatiecontrole op everzwijnen in niet-bejaagde gebieden vereist om een efficiënt antwoord te bieden op de everzwijnenproblematiek?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Everzwijnen komen op dit ogenblik in alle Vlaamse provincies voor, met gelijkaardige schadegevallen en problemen tot gevolg. Gelet op de te verwachten evolutie werd in 2014 het wetgevend kader aangepast zodat alle stakeholders hun verantwoordelijkheid kunnen nemen en kunnen bijdragen aan het onder controle houden van de schade.

Dat er per provincie of geografische regio een coördinatie ontstaat voor het afstemmen van de beheeracties kan ik alleen maar toejuichen. Deze lokale en regionale coördinatie is immers wat uiteindelijk ook beoogd wordt via het overlegmodel in de faunabeheerzones en de wildbeheerseenheden (WBE). Ik zal de verdere implementatie daarvan dan ook blijven ondersteunen en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) de opdracht geven zijn coördinerende taak binnen de bedoelde faunabeheerzone prioritair op te nemen, zoals is opgenomen in het Jachtvoorwaardenbesluit.

De preventieve maatregelen zoals weergegeven in de code voor goede praktijk, zijn wettelijk verplicht alvorens bijzondere jacht of bestrijding kan worden uitgevoerd. Ze zijn ook een minimumvoorwaarde om in specifieke gevallen een administratieve schadevergoeding te kunnen ontvangen. Op die manier is er een duidelijke wettelijke hefboom om de preventieve maatregelen ingang te doen vinden. Daarnaast werd ook de projectsubsidie voor demonstratieprojecten over preventieve maatregelen in het leven geroepen voor wildbeheerseenheden.

Zowel de wettelijke hefboom als de projectsubsidies hebben hun nut al bewezen bij de verspreiding van de kennis over preventieve maatregelen.

De bestaande code voor goede praktijk wordt in uitvoering van de artikelen 28 en 41 van het Jachtvoorwaardenbesluit en artikel 11 van het Soortenschadebesluit momenteel geëvalueerd. Het lijkt me aangewezen deze evaluatie af te wachten.

De haalbaarheid van de maatregelen staat los van de actieradius van de wilde zwijnen. De efficiëntie en de haalbaarheid van de maatregelen kunnen echter sterk worden verbeterd door lokale samenwerking en regionaal overleg.

Op bepaalde risicoplatsen worden in samenwerking met de wegbeheerder effectief initiatieven genomen om de verkeersveiligheid te verhogen. Momenteel is er een project in ontwikkeling ter hoogte van de Kamperbaan tussen Leopoldsburg en Hechtel-Eksel. Dergelijke maatregelen kunnen uiteraard geen nulrisico realiseren. Om maatschappelijke en ecologische redenen kunnen ook niet alle wegen op die manier uitgerust worden ter bescherming van de weggebruiker.

Jacht in al zijn facetten kan de populatie onder controle houden of verminderen tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau door het wegnemen van individuen uit de populatie. Op die manier kan de schadeproblematiek eveneens onder controle gebracht of verminderd worden. Daarbij moet rekening worden gehouden met de efficiëntie van elk van de beschikbare technieken en de inzetbaarheid en wettelijkheid in een bepaalde omgeving of in bepaalde omstandigheden. Finaal is

ook de tijd die de jager kan investeren in het beheer en de plaats waar hij dat kan doen, van cruciaal belang voor de impact van de jacht op het populatiebeheer.

Het gebruik van drones wordt in België geregeld door het koninklijk besluit van 10 april 2016 met betrekking tot het gebruik van op afstand bestuurde luchtvaartuigen in het Belgisch luchtruim. De bevoegde minister is de federale minister van Mobiliteit

Voor zover vluchten boven Vlaamse en/of erkende natuurreservaten worden uitgevoerd, moeten ook de bepalingen van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu in acht worden genomen. Binnen natuurreservaten is het verboden het terrein op geringe hoogte te overvliegen of er te landen met vliegtuigen, helikopters, luchtballonnen en andere luchtvaartuigen van om het even welke aard. De Vlaamse Regering of haar gemachtigde kan in het belang van het natuurbehoud of de volksgezondheid een ontheffing verlenen van deze verbodsbepaling.

Het gebruik van deze technieken lijkt veelbelovend in functie van detectie en opmeting van schade. In functie van inzetbaarheid van deze technieken voor jachtdoeleinden geven verschillende onderzoeken en praktijkexperts momenteel aan dat de efficiëntie onvoldoende is door een beperkt onderscheidend vermogen. Bijkomend heeft de precieze plaatsbepaling slechts een beperkte meerwaarde voor de effectieve bejaging. Door de snelheid en beweeglijkheid van de dieren garandeert een goede detectie niet noodzakelijk een efficiëntere of meer veilige bejaging.

Een gebiedsdekkende en gecoördineerde aanpak van een dergelijke problematiek leidt uiteraard tot een verhoogde efficiëntie. Rekening houdend met het eigenaarschap of het beheer van de verschillende gebieden is dit alleen te bereiken door in overleg tot een consensus te komen over een populatiedoelstelling of een schadetolerantieniveau. Het is daarbij nodig om alle belanghebbenden te wijzen op hun rechten en plichten. Het overlegmodel in de faunabeheerzones en de WBE's is daarbij de wettelijke hefboom om dit te faciliteren.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Er is op wettelijk vlak al heel wat gebeurd om de strijd met het zwijn aan te gaan. En toch krijgen we het probleem niet onder controle.

U hebt het gehad over ecologische en maatschappelijke redenen, maar die zouden wel eens snel van de baan kunnen zijn wanneer zich een ernstig verkeersongeval voordoet. Wanneer we in een code van goede praktijk aan een landbouwer kunnen uitleggen hoe hij zijn maïsvelden kan beschermen tegen zwijnen, dan moet Vlaanderen ook zijn eigen gewestwegen kunnen beschermen. Men wil dan snel de discussie voeren om daar een volledig ecoraster van te maken, zoveel te beter wanneer het geld daarvoor beschikbaar is, maar dat kan ook op een eenvoudiger manier. Wat we zelf voorstellen aan de landbouwer, moeten we ook zelf kunnen doen om onze gewestwegen te beschermen.

De faunabeheerzones zijn een zeer nuttig instrument, maar ik betreur wel dat het ANB daar niet meer mee aan de slag gaat dan vandaag het geval is. Uit mijn informatie blijkt dat het ANB in 2015 niets heeft ondernomen. In 2016 heeft het ANB net voor 1 mei, dus op het allerlaatste moment, in twee van de tien faunabeheerzones een overleg georganiseerd. Het ging vooral over een algemene vraagstelling waarbij geen enkel voorstel is gedaan. Ook vandaag wordt daar niets mee gedaan. In de faunabeheerzones van West-Vlaanderen bijvoorbeeld werd gekozen voor een nulstand maar intussen is daar geen enkele validatie van gebeurd. Een kleine aansporing van het ANB lijkt me dan ook geen overbodige luxe.

Minister, er zijn nog een aantal problemen. Zo zijn de blinde vlekken of de plaatsen waar er niet mag worden gejaagd, nog altijd zeer groot. Op die manier is het heel moeilijk om een aantal zaken in de hand te houden. Daarnaast zijn er nog altijd een aantal WBE's die vandaag beweren dat probleem niet aan te kunnen omdat zij daar niet voor zijn uitgerust. Zou het niet goed zijn dat zij een beroep doen op externen?

Tot slot herhaal ik dat wanneer wij in een code van goede praktijk aan een landbouwer kunnen opleggen hoe hij zijn akker moet beschermen, wij ook onze wegen moeten kunnen beschermen. We moeten dat doen voor er ernstige ongevallen gebeuren.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik steun de vraag van de heer Ceyskens. De vragen die in dit parlement over dit onderwerp worden gesteld, gaan al tien jaar of langer mee. En dat is het frustrerende aan dergelijke dossiers. Minister, u mag zich dan ook niet verbergen achter ecologische en maatschappelijke belangen.

Mijnheer Ceyskens, ik wil er ook op wijzen dat dit geen louter Limburgs probleem is. Ook in de regio van Brugge is dit een ernstig probleem. Het gaat dan niet alleen over het omwoelen van privétuinen en de schade aan landbouwgebieden maar ook over de verkeersveiligheid. Ik heb iemand gekend die een ernstig ongeval heeft gehad naar aanleiding van een botsing met een everzwijn. Gelukkig was die persoon niet gekwetst. Men is echter niet verzekerd bij dergelijke ongevallen waar men zelf niets aan kan doen. Ik ondersteun dan ook het pleidooi om dit probleem wat doortastender aan te pakken, minister, en u niet te verschuilen achter ecologische en maatschappelijke belangen.

Ik weet ook wel dat we niet moeten gaan voor een totale vernietiging en bejaging van de everzwijnpopulatie, maar ik denk, net als de heer Ceyskens, dat er hier en daar wel een tandje bij mag worden gestoken.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik kan behoorlijk goed leven met het antwoord van de minister op deze vraag. Het punt is echter, en daar wijst de heer Ceyskens ook op, dat het overleg met de faunabeheerzones mank loopt. Ik ben het met hem eens dat het instrument van die faunabeheerzones en het overleg waarbij de populatie voor een gebied wordt bepaald, voor de everzwijnen een nuttig instrument is omdat het een dier is dat zich bij beschikbaarheid van voedsel blijft voortplanten. Er is geen rem op de groei van die populatie. In die zin heeft de heer Ceyskens gelijk wanneer hij de minister oproept om de faunabeheerzones en het overleg waarin wordt voorzien in de wetgeving van 2014, te activeren.

Ik betreur wel een reactie van een medewerker van het ANB, die ik heb gelezen in een krant van 10 oktober naar aanleiding van de ongevallen op de E314 in Limburg waarbij iemand zijn wagen total loss reed op een mannelijk everzwijn: 'Sinds de Middeleeuwen was het everzwijn in deze streek uitgeroeid. Rond 2005 dook het dier als bij wonder weer op in onze provincie, eerst in de regio Koersel en Heusden-Zolder en een andere concentratie in Opgrimbie. Het kan niet anders dan dat die dieren door jagers zijn uitgezet met alle gevolgen van dien. Als er destijds hard was opgetreden, hadden we het everzwijn opnieuw kunnen uitroeien maar vandaag heeft het zich explosief voortgeplant. Die dieren leggen soms grote afstanden af en dan valt een aanrijding vroeg of laat niet uit te sluiten.'

Ik betreur dit soort van uitspraken. Met een goede werking van het overleg met de faunabeheerzones en een beheersing van de populatie moet dit probleem kunnen worden aangepakt. Hetzelfde probleem doet zich voor met herten en

reeën langs de weg. Mijnheer Ceyskens, ik denk niet dat we elk natuurgebied kunnen afbakenen en beveiligen; we kunnen wel de mensen waarschuwen en de populatie beheersen. Ik stel voor dat de minister op dat vlak een tandje bij steekt en aan haar diensten vraagt om dit aan te pakken.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Dergelijke discussies wijzen op onze moeilijke relatie met wilde fauna. Ik vind dat er al te gemakkelijk wordt gepleit voor het afschieten van wild. Ik houd mijn hart vast voor de dag dat de wolf en de lynx effectief opduiken in Vlaanderen. Zij worden sinds kort beschermd in Vlaanderen, maar wacht tot ze hier effectief leven. Dan verwacht ik een pleidooi van de heer Ceyskens om maatregelen te treffen die de populatie inperken.

Ik ben het wel eens met de heer Caron dat het overleg met die faunabeheerzones dat moet worden georganiseerd volgens het Jachtvoorwaardenbesluit, duidelijk niet optimaal wordt benut. Ik heb ook begrepen dat specifiek voor Limburg één vergadering heeft plaatsgevonden. Daar waren een aantal WBE's aanwezig, maar verschillende lokale besturen waren afwezig. Dat lijkt me een gemiste kans. Bovendien weet niemand wat er zal gebeuren met de conclusies van het overleg.

Het is duidelijk dat er onvoldoende overleg is met alle stakeholders en dat er niet wordt gezocht naar oplossingen. Minister, ik hoop dat u een stevig signaal zult geven dat het overleg met die faunabeheerzones serieus moet worden genomen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik heb over dit onderwerp een aantal schriftelijke vragen ingediend. De everzwijnenproblematiek is dan ook niet nieuw. Jaar na jaar duikt het probleem opnieuw op. In Limburg heeft in 2012 een heel uitgebreid everzwijnsymposium plaatsgevonden. Toen al waarschuwden alle verenigingen en instanties die participeerden, dat de populatie van de everzwijnen niet meer kon worden ingetoomd indien niet een aantal belangrijke maatregelen zouden worden genomen. Ook toen is het nulbestand ter sprake gekomen, zoals dat in de ons omringende landen zoals Nederland bestaat. Men wilde daar echter niet van weten. Er is nadien heel wat overleg geweest en er zijn ook een aantal maatregelen doorgevoerd. Minister, u verwijst terecht naar de aanpassing van het Jachtvoorwaardenbesluit in 2014, waarbij al een aantal positieve beslissingen zijn genomen. Vandaag stellen we echter vast dat er ondanks heel veel overleg en studies veel landbouwschade is en dat er telkens opnieuw heel wat zware verkeersongevallen met grof wild gebeuren op onze gewestwegen. Tegelijkertijd is er ook nog altijd een toename van de populatie.

Wat die ongevallen betreft, wil ik erop wijzen dat die ecorasters in Dilsen-Stokkem zeer goed functioneren. Ik ben heel blij dat die daar zijn geplaatst. Dat gebeurde in eerste instantie door de aanwezigheid van het Nationaal Park Hoge Kempen. In andere grote aaneengeschaalde natuurgebieden waar geen ecorasters zijn, komt het wild op de gewestwegen en gemeentewegen nog regelmatig in aanvaring met het verkeer. Ik wil dan ook vragen om hier meer op in te zetten.

Naast die ecorasters zijn er ook goedkopere systemen met wildreflectoren die her en der worden geplaatst. Daar is in deze commissie al een uiteenzetting over gehouden. Ik weet niet of daar na de proefprojecten die mevrouw An Christiaens destijds heeft aangekaart, al meer duidelijkheid over is.

Minister, in 2015 zei u dat er nog altijd problemen waren met het schatten van de populatiegrootte van de everzwijnen. Daar waren internationale studies over

aan de gang, onder meer wat de cameravallen betreft. Bedoeling was om op die manier de populatie beter in te schatten en op basis daarvan concrete maatregelen te nemen.

U hebt ook gezegd dat u verder, zeker in de gebieden die eigendom zijn van het ANB, maar desgevallend ook in andere gebieden waar er geen bejaging is, een pleidooi zou houden voor zo veel mogelijk jachtverpachtingen. Kunt u daar nog iets meer over zeggen?

Tot slot hebt u ook gezegd dat drones voorlopig uitgesloten zijn, vooral om ecologische redenen. In de omliggende landen werkt men echter met warmtecamera's waardoor de bejaging op de everzwijnen wordt gefaciliteerd. Kan daar ook hier geen gebruik van worden gemaakt in gebieden waar kan worden gejaagd op het everzwijn?

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): De minister heeft terecht een uitgebreid – het is een ernstig thema – en een zeer gebalanceerd antwoord gegeven waarin ze een overzicht heeft gegeven van de stappen die bijkomend in het recente verleden zijn gezet om de uitdijende populatie onder controle te houden, met het oog op onder andere de verkeersveiligheid – een zeer terechte bekommernis – en het bestrijden en voorkomen van landbouw- en andere schade.

De minister heeft – de ene keer impliciet, de andere keer wat duidelijker – aangegeven dat zeker het maximale uit die maatregelen nog niet is benut. De collega's hebben heel concreet de vinger op de zere wonden gelegd en gezegd waar het beter kan, onder andere verwijzend naar de gebreken in de samenwerking binnen de faunabeheerszones. Dat is het pad dat we verder moeten aanhouden. Het maatschappelijk debat over de manier waarop we als samenleving omgaan met een toenemend en uitbreidend wildbestand, zal blijven gevoerd worden.

Ik wil waarschuwen voor het hellend vlak. Stel – ik zeg niet dat iemand daarvoor heeft gepleit – dat we de ever opnieuw vogelvrij verklaren, wat is dan het volgende? Gaat dan een ree die wordt aangereden, een das die in de Voerstreek wordt aangereden, en die ook tot zeer grote materiële en andere schade leiden, ook weer leiden tot het debat op dit hellend vlak? Daar wil ik absoluut voor waarschuwen. Nogmaals, ik heb geen van de collega's daarvoor horen pleiten, maar ik wil er toch even op wijzen.

In dat opzicht wil ik nog even ingaan – maar ik geef meteen aan dat ik er geen grote specialist in ben – op de manier waarop onze gewestwegen moeten worden afgeschermd met het oog op de verkeersveiligheid. Ik wil die discussie niet uit de weg gaan. De minister die daarvoor bevoegd is, wil die discussie wellicht ook wel aangaan, maar, collega Ceyssens, ik heb er vragen bij of het even gemakkelijk is om voor landbouwarealen, hoe versnipperd ze in Vlaanderen ook zijn, eenzelfde soort bescherming op te trekken langs kilometerslange gewestwegen. Laat ons die discussie voeren. Ik denk niet dat het eenvoudig is, of ik onderschrijf toch niet de stelligheid waarmee u dat poneerde.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het feit dat deze vragen terugkomen, ook al hebben we al aanpassingen gedaan, en ook al zijn er een aantal nieuwe instrumenten en mogelijkheden, wijst erop dat er geen mirakeloplossingen zijn. We kunnen die problematiek niet op een-twee-drie oplossen. We moeten ze blijven opvolgen.

We moeten wel de instrumenten die we hebben geïnstalleerd en goedgekeurd, optimaal gebruiken. Uw vraag op het meer inzetten op de faunabeheerszones is

in dat opzicht terecht. Ik had de vraag al gesteld aan het Agentschap voor Natuur en Bos om daar prioritair aandacht aan te besteden en daar ook meer op in te zetten. Ik zal dat nog eens, ook gesteund door dit parlement, doorgeven aan de diensten van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Voor de rasters langs de gewestwegen is een plan van aanpak. Dat gebeurt samen met het Agentschap Wegen en Verkeer en Mobiliteit. Meestal gebeurt die financiering voor elk de helft. Als er systemen zijn die even goed werken als die rasters en goedkoper zijn, stel ik voor, als er ervaring mee is, bijvoorbeeld in het buitenland, om de koppen terug bij elkaar te steken, zowel vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer als vanuit ons departement, om te kijken of we met hetzelfde budget niet nog meer plaatsen kunnen aanpakken. Ook die opdracht zal dus worden gegeven.

Er was inderdaad een vraag om een wilddetectiesysteem als een proefproject te installeren. We zijn daarop ingegaan. Dat project loopt nog volop. We hebben daar nog niet de eerste resultaten van, maar we blijven dat opvolgen. Als dat effect heeft, zullen we kijken of we dat kunnen voortzetten, maar ook dat is geen goedkoop systeem.

In verband met de inschatting van het aantal everzwijnen, zegt men mij dat dit bijna onmogelijk in te schatten is, maar ik zal nog eens navragen of de internationale studies ondertussen al iets hebben opgeleverd.

Van de warmtecamera's, vooral met de drones, zegt men mij dat ze onvoldoende werken, maar ik zal ook die vraag nog eens expliciet aan de diensten doorgeven, zodat ze kunnen kijken wat de ervaringen zijn uit het buitenland. Misschien kunnen we daar ook wat inspiratie halen, wel altijd goed wetende dat het in het buitenland gebieden betreft die minder intens worden bewoond en waar het vaak ook makkelijker is om andere maatregelen te nemen dan bij ons. Ook de versnippering door onze gewestwegen zorgt ervoor dat we op meer plaatsen dergelijke instrumenten moeten aanbrengen.

Bedankt voor de suggesties. Zoals beloofd zullen we ze doorgeven.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Mijnheer Sanctorum, ik heb minder problemen met wild dan u hier suggereert. We moeten wel goed voor ogen houden dat het hier een grote predator betreft, die geen natuurlijke vijanden heeft in onze omgeving. Als ik even naar de specifieke situatie van Limburg mag verwijzen: we hebben een ongekennde diversiteit aan fauna. In het zuiden van het land, waar het everzwijn heel talrijk aanwezig is, is de kleine fauna bijna onbestaande geworden. We moeten er goed over waken dat we de diversiteit in onze fauna behouden.

Wat de wegen betreft, is het niet mijn bedoeling om ook te vragen, als een wagen een das aanrijdt en daarbij materiële schade oploopt, dat dit niet meer mag gebeuren. Ik heb daarnet in mijn betoog gezegd dat bij het laatste ongeval waarnaar ik verwees, gelukkig alleen stoffelijke schade was en het allemaal goed is afgelopen. Die zaken kunnen we niet vermijden. Natuurlijk, als kolossen van 150 kilogram, laag bij de grond, de weg oversteken, kan dat zeer gevaarlijk zijn. In verband met de kilometers gewestwegen had ik het zeer duidelijk over de wegen waarbij de bossen tot aan de rand van de weg komen. Dat is een zeer gevaarlijke situatie, als de dieren uit het bos komen en niet zichtbaar zijn. We moeten blijven nadenken over de manier waarop we de wegen kunnen beschermen. Voor alle duidelijkheid, dat is evenzeer een bekommernis van uw collega die bevoegd is voor mobiliteit en openbare werken.

Tot slot ben ik zeer tevreden over het feit dat u het Agentschap voor Natuur en Bos zult aanspreken over het weinig gebruik van de figuur van de

faunabeheerzone. Dat is een heel nuttig instrument. Als dat hier ontwikkeld wordt en op punt wordt gesteld en daarover wordt beslist, mogen ze u een duidelijke uitleg geven waarom ze het instrument tot op vandaag niet meer hebben gebruikt. Het is een plicht om het in de toekomst te gebruiken, zonder dat ze daar in de toekomst nog extra toe moeten worden aangespoord.

De voorzitter: Ik voel aan dat deze vraag om uitleg vandaag kan worden afgesloten, maar dat er in de toekomst zeker nog een aantal vragen in de lucht hangen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanpassing van het Natuurdecreet na het arrest van het Grondwettelijk Hof van 28 april 2016 – 407 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ook deze vraag gaat over een dossier dat in de toekomst waarschijnlijk nog zal leiden tot nieuwe vragen. Ik hoef de minister er niet aan te herinneren dat we omtrent dit dossier toch een aantal heftige discussies hebben gevoerd in de commissie, maar ook in de plenaire vergadering. Als ik me goed herinner, hebben we daarover ook een felle hoorzitting georganiseerd, maar dat is twee jaar geleden, dacht ik.

Eind april 2015 vernietigde het Grondwettelijk Hof een aantal artikelen van het Natuurdecreet. Ik verwijs naar de actuele vragen van de heer Peeters en mezelf, van begin mei van dit jaar, over de uitspraak en de opvolging van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof. Het hof stelde in essentie, zoals u toegaf in uw antwoord: "Mijn conclusie van dit arrest is dat we die artikelen van het Natuurdecreet zullen moeten aanpassen. In de procedure waarin de definitieve managementplannen worden vastgelegd, zullen we ook nog een officieel openbaar onderzoek met officiële inspraak moeten inlassen. Dat zal ervoor zorgen dat de procedure nog langer wordt en dat we nog meer tijd nodig zullen hebben. Dat is op dit moment de conclusie van het arrest van het Grondwettelijk Hof." Een aantal zaken waren duidelijk in dit arrest, zoals het feit dat er geen inspraak was in dit dossier, en ook de niet-gelijkmatige verdeling van de lasten was een van de conclusies van het Grondwettelijk Hof.

De concrete aanleiding om hierover opnieuw een vraag in te dienen, is dat de actiegroep Ruimte voor Boeren stelt dat door het arrest en het uitblijven van de aanpassing van het Natuurdecreet de rechtsonzekerheid voor een aantal landbouwers blijft. Dat was een van de aanleidingen voor de vele acties die op het terrein werden gevoerd. De actiegroep wijst er ook op dat er een aantal gewijzigde parameters zijn waarbij bedrijven die na de verkleining van de zoekzones van rood naar oranje zijn gegaan, nu opnieuw in de rode categorie zijn gevallen.

Begin mei 2016 werd in de plenaire vergadering gesteld dat het herschrijven van de bepalingen van het Natuurdecreet vlug zou gebeuren en dat in de hele procedure een openbaar onderzoek zou worden ingevoerd.

Met betrekking tot de managementplannen zei u dat er in de verschillende betrokken kabinetten en partners nog steeds gesprekken liepen over het verdere verloop en de aanpak van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en de instandhoudingsdoelstellingen. U stelde ook dat de kostprijs van het flankerend beleid pas kon worden ingevuld als ook de inhoudelijke invulling helemaal klaar was.

Daarnaast was ook sprake van een technische werkgroep die de opmaak van de zoekzones begeleidt en die is samengesteld uit de betrokkenen van de verschillende belangenorganisaties en administraties. Verder werd gezegd dat die betrokkenen nog geen volledige overeenstemming hadden gevonden en dat het proces van de opmaak van de managementplannen nog steeds niet was gefinaliseerd.

Waarom is het Natuurdecreet na het arrest van het Grondwettelijk Hof van 28 april 2016 nog niet aangepast? Wanneer wordt het wel aangepast?

Hoever staan de besprekingen rond het verdere verloop en de aanpak van de PAS en de instandhoudingsdoelstellingen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De gevolgen van de uitspraken zijn hier al eens aan bod gekomen. Ik heb toen gezegd dat wij het Natuurdecreet zouden aanpassen. Dat is ook zo. We hebben dat al beslist in de regering op 15 juli. Toen werd het de eerste keer principiële goedgekeurd. We hebben dan het advies gevraagd, zoals het hoort. Het werd de tweede keer goedgekeurd op 7 oktober. Nu ligt het voor bij de Raad van State. Als dat voorbij is en het ook nog eens beslist wordt door de regering, kan het dus richting parlement komen.

Hoever staat het? Het overleg over de implementatie van de instandhoudingsdoelstellingen loopt nog altijd, dus ook het overleg over de managementplannen en de zoekzones, en over de PAS. Het is een complex en maatschappelijk belangrijk dossier, wat uiteraard een doorgedreven bespreking en een grondige analyse vraagt. We hopen dat te kunnen afronden in de Vlaamse Regering, waarna we uiteraard graag bereid zijn om dat toe te lichten.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Bedankt voor het korte antwoord. Wat het eerste deel van uw antwoord betreft, ben ik tevreden dat het ontwerp naar de Raad van State is en dat het binnenkort naar het parlement komt.

Met het tweede deel van uw antwoord kan ik moeilijk gelukkig zijn. U zegt dat de gesprekken nog lopen en dat u zult finaliseren, maar voor de betrokken landbouwers blijft het een precaire situatie, omdat ze nog altijd niet weten waar ze aan toe zijn. Het is niet alleen een kwestie van in welke categorie ze vallen, maar er is ook de kwestie van de financiering en het flankerende beleid. Dat was de hele grond van de heftige discussies die we in het parlement hebben gevoerd en die ook buiten het parlement werden gevoerd. U geeft eigenlijk geen timing in verband met wanneer alles wordt afgerond. Misschien kunt u wel een timing geven. Dan kunnen we op zijn minst de betrokken landbouwers toch een klein beetje geruststellen. Ik vrees een beetje dat anders alles op de lange baan wordt geschoven. Ik zou heel tevreden zijn met uw korte antwoord mocht u me een timing kunnen geven wat het tweede betreft.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): De ongerustheid bij de landbouwers is u wellicht ook bekend. Die hebt u ongetwijfeld zelf kunnen meten op het moment dat u bedrijfsbezoeken hebt gebracht. Het is dan ook goed dat er al 15 miljoen euro door u extra werden uitgetrokken voor flankerend beleid. Het is goed dat er ondertussen ook duidelijkheid is wat betreft de rode inrichtingsnota. Wij kijken alleszins ook uit naar een oranje inrichtingsnota vanuit de regering, om duidelijkheid te geven aan de landbouwers.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): We kennen inderdaad het arrest dat destijds is gevelde en dat op initiatief kwam van onder meer de vereniging Ruimte voor Boeren, die toen hun slag hebben thuisgehaald, met onder andere het feit dat er te weinig inspraak was en dat er eigenlijk een ongelijkheid was in de behandeling. We weten alleszins dat er nog heel wat hete hangijzers zijn, maar ik zou erop willen aandringen dat er snel duidelijkheid komt en dat er zo veel mogelijk wordt geopteerd voor generiek beleid in dit hele verhaal. Er is daar terecht ongerustheid over.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik kan alleen maar vaststellen dat ik eigenlijk geen antwoord krijg op de tweede vraag, over de timing. Net zoals in het dossier van de vorige vraag, mag u in de toekomst nog vragen over dit dossier verwachten. Wij volgen dit op, samen met andere collega's. Het gaat erom landbouwers rechtszekerheid te geven. We kunnen daar niet te lang in talmen. Het is al niet gemakkelijk voor de landbouwers heden ten dage, als ze dan nog dagelijks worden geconfronteerd met rechtsonzekerheid en zich in de toekomst van hun bedrijf en hun gezin bedreigd voelen, dan kan ik begrijpen dat ze een beetje ongeduldig worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de positie van België ten aanzien van de COP13 in Cancun in het kader van de Conventie voor Biologische Diversiteit – 412 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Nevens

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): De COP13-top in Cancun, in het kader van de Conventie voor Biologische Diversiteit, vindt plaats van 2 tot 17 december. Deze Conferences of the Parties (COP's) bepalen de internationale biodiversiteitsfocus voor de komende jaren. Na de Nagoyatop in 2010 was u positief over het bereikte akkoord. Dit jaar staat de implementatie van het verdrag vooral centraal.

Maar daar schort het aan. In Europa werden namelijk de twee belangrijkste natuurrichtlijnen, de Vogel- en Habitatrichtlijn, onderworpen aan een fitness- of efficiëntiecheck. De conclusie van het eindrapport over deze fitnesscheck was duidelijk: de richtlijnen zijn 'fit for purpose': daar waar ze goed geïmplementeerd worden, behalen ze de beste resultaten, en omgekeerd. Toch aarzelt de Europese Commissie met het naar buiten brengen van haar eigen conclusies op basis van dit rapport. Daarmee ondergraaft ze haar eigen positie op de komende COP.

Gezien de natuurbevoegdheid verdeeld is over alle overheden, is een afstemming nodig voor het bepalen van het Belgische standpunt voor de COP13 in Cancun.

Minister, hoe gaat u dit standpunt de komende maanden voorbereiden met de andere gewesten en de federale overheid? Wat zullen uw eigen Vlaamse accenten zijn als natuurminister om op te laten nemen in ons Belgisch standpunt? Blijft u achter het Belgische standpunt staan inzake onze steun voor het behoud van de Vogel- en Habitatrichtlijn en een betere uitvoering ervan?

Wilt u van deze COP13 gebruikmaken om ook de link tussen biodiversiteit en gezondheid beter in de verf te zetten? Dit thema kent de laatste jaren steeds meer opgang, en kan het draagvlak voor natuur enorm versterken. In welke

mate zult u de bevolking op de hoogte brengen over de COP13 en over het belang van biodiversiteitsbehoud wereldwijd en onze nationale rol daarin?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De standpunten voor deze dertiende Conferentie der Partijen (COP) inzake de Biologische Biodiversiteit worden zoals gebruikelijk in overleg met de andere gewesten en de federale overheid voorbereid door het Belgische Coördinatiecomité Internationaal Beleid – Biodiversiteit. Deze voorbereidingen geven een insteek voor de coördinatie van de standpunten op EU-niveau. België noch Vlaanderen zijn daar van de partij. Het is aan Europa; dat geldt ook voor COP's inzake klimaat.

In het kader van de Europese Raadswerkgroep werden de algemene lijnen van standpunten over alle agendapunten van de COP opgenomen in conclusies van de Europese Raad. Het ontwerp van deze conclusies en de standpunten hierover werden ter goedkeuring voorgelegd. Deze conclusies werden inmiddels goedgekeurd op de Europese Milieuraad van 17 oktober. Momenteel worden door de EU-Raadswerkgroep, waaraan de leden van de CCIM-Biodiversiteit deelnemen voor België, in lijn met de raadsconclusies van 17 oktober, een uitgebreid standpunt en een spechnota voorbereid.

Het hoofdthema van de COP betreft de integratie van biodiversiteit in andere beleidsdomeinen, wat we hier in Vlaanderen ook nastreven. Het is van belang biodiversiteit als sectoroverschrijdend thema te integreren. Ook op Vlaams niveau leg ik in mijn beleid nadruk op de integratie van biodiversiteitsoverwegingen in de werking van diverse sectoren. Het opzetten van overlegplatformen om afstemming van doelstellingen te vinden en effectieve samenwerking op te bouwen, is daar cruciaal. Sectoren die tijdens deze COP specifieke aandacht krijgen, zijn landbouw, visserij en aquacultuur, bosbouw en toerisme. De nood aan versterking van de integratie van biodiversiteit in deze sectoren zal verwoord worden in een declaratie van het highlevelsegment bij de opening van de COP. Deze declaratie is nog in voorbereiding.

Ik blijf het behoud van de Vogel- en Habitatrictlijn steunen. Naast verdergaande ondersteuning vanwege de Europese Commissie inzake terminologie, kennisdeling en uitwisseling van ervaring, moet de aandacht gaan naar de verdere effectieve uitvoering van de richtlijnen op het terrein.

De inhoudelijke focus van het ministerieel segment van deze conferentie is de integratie van biodiversiteit in andere beleidsdomeinen zoals ik al zei. In de ministeriële verklaring van Cancun, als boodschap van de voltallige conferentie naar de wereld, vragen we vanuit de EU een referentie naar het verband tussen het behoud van biodiversiteit en gezondheid. Ook in de Europese Raadsconclusies wordt het belang van integratie in andere sectoren en zo ook de gezondheidssector benadrukt. Er zijn blijvende inspanningen nodig voor aanpassingen en vernieuwingen in de landbouw om voedselzekerheid te garanderen en armoede en honger te bestrijden.

Het Vlaamse biodiversiteitsbeleid past in een breder kader dat door de Europese Unie wordt aangestuurd, hierin steunend op multilaterale akkoorden zoals de Conventie inzake Biologische Diversiteit. Vlaanderen draagt, binnen een Belgisch en Europees kader, ruim bij tot de discussies en de standpuntvormingen op deze conventies. De resultaten van de COP13 worden direct of indirect meegenomen in het Vlaamse beleid.

Ik herinner er ook graag aan dat ter gelegenheid van de twintigste verjaardag van de ratificatie door België van de Conventie inzake Biologische Diversiteit dit jaar alle bevoegde Belgische ministers, waaronder ikzelf, het belang van de strijd

tegen het verlies van de biodiversiteit herbevestigden. We deden dit op 20 mei 2016 met een evenement, de campagne '1001 voor biodiversiteit' en een gezamenlijk persbericht van de betrokken ministers. Dit gebeurde in de aanloop van 22 mei, de dag die wereldwijd erkend wordt als Internationale Dag van de Biodiversiteit.

Niet alleen in aanloop van een COP of naar aanleiding van een conferentie, maar doorheen het hele jaar promoot ik met een reeks aan evenementen, campagnes en beleidsinitiatieven het belang van het behoud van de biodiversiteit. Ik geef u een paar voorbeelden: de Week van de Bij, de campagne Gezond uit eigen grond, het vergroenen van bedrijventerreinen, het aanleggen van ecoducten, educatieve programma's rond biodiversiteit, bodem enzovoort. Dit om aan te tonen, mevrouw Meuleman, mocht u eraan twifelen, dat wij volledig achter het beleid rond biodiversiteit staan.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Gaat u naar Cancun, minister?

Europa aarzelt een beetje. Er is een resolutie gekomen, mede getrokken door de heer Demesmaeker van de N-VA, om Europa te dwingen om zich af te zetten tegen de modernisering van de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Die blijken efficiënt te zijn, dus laat ons zo snel mogelijk zorgen voor implementatie. Voorlopig is de Europese Commissie zelf nog niet naar buiten gekomen met die conclusie, en lijkt zij nog te aarzelen. Ik denk dat Europa al uw – de Belgische maar ook de Vlaamse – steun kan gebruiken.

De WWF-studie werd gepresenteerd op 27 oktober. Ze schoof de teloorgang van de globale biodiversiteit nog eens zeer duidelijk naar voren. Het verlies bedraagt 67 procent ten opzichte van 1970 in 2020 als we zo doorgaan. De soorten verdwijnen aan een nooit geziene snelheid. Het is echt nodig, minister, alhoewel u ongetwijfeld zeer geregeld initiatieven neemt, om de COP13 aan te grijpen om het maatschappelijk draagveld te vergroten.

Er wordt al heel wat onderzoek verricht naar de link tussen gezondheid en biodiversiteit, allergie en biodiversiteit, auto-immuunsysteemziektes en biodiversiteit. Dat kan worden uitgebuit om het draagvlak nog te vergroten en om de biodiversiteit nog meer maatschappelijk in de markt te zetten. Ik wil erop aandringen om dat momentum aan te grijpen door met een duidelijk standpunt naar voren te komen op Belgisch niveau, door die duidelijke Vlaamse accenten rond die COP nog eens echt in de markt te zetten, door er bij Europa op aan te dringen om zeker niets af te doen aan het huidige beleid, maar integendeel een versnelling hoger te schakelen wat de implementatie betreft, en door aanwezig te zijn op de top.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Mevrouw Meuleman, ook voor ons is biodiversiteit een heel belangrijk gegeven. Het is niet langer dan twee weken geleden dat ik uw ex-collega heb proberen te overtuigen van het nut van predatorcontrole om biodiversiteit te kunnen garanderen. We moeten de zaken benoemen: in 2017 wordt er 87 miljoen euro uitgetrokken voor biodiversiteit. Qua signaal kan dat tellen.

Ik ben het natuurlijk wel volledig met u eens dat ook andere lidstaten allebei de richtlijnen moeten implementeren en dat daarop moet worden toegezien. Anders gaan we nooit een level playing field gerealiseerd krijgen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Meuleman, ik was niet van plan om naar Cancun te gaan. U weet dat ik uiteraard in Nagoya een belangrijke rol heb gespeeld om de afspraken die daar gemaakt zijn, ook tot uitvoering te brengen. Ik heb begrepen dat het ministeriële gedeelte van Cancun samenvalt met onze Vlaamse klimaattop op 1 december. Dat betekent een gigantisch praktisch probleem voor mij. Als ik niet naar Cancun ga, ben ik niet geïnteresseerd in biodiversiteit, en als ik hier niet ben, ben ik niet geïnteresseerd in klimaat. Ik laat het aan u over om conclusies te trekken.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik zal er nog eens over nadenken, minister, en ik laat het u weten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.